

ที่ มท 0808.2/ว 47497

ถึง สำนักงานที่ดินจังหวัด ทุกจังหวัด

พร้อมนี้ ขอส่งสำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0808.2/47481 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2549 เรื่อง ทารือการจัดซื้อรถเกี่ยวข้าวและรถเทรลเลอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยแล้ว เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดสามารถเปิดดูได้จากเว็บไซต์ www.krisdika.go.th www.lawreform.go.th และ www.thailocaladmin.go.th

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร. 0-2243-2275

โทรสาร 0-2241-8972

H. 51288 ต่อ 1528

ที่ มท 0808.2/ 47481

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. 10300

7 กรกฎาคม 2549

เรื่อง ทารือเรื่องการจัดซื้อรถเกี่ยวข้าวและรถแทรกเตอร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพิจิตร ด่วนที่สุด ที่ มท 0851.4/23648 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2548

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0901/0575

ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2549

ตามที่ทารือ กรณีจังหวัดมีความประสงค์จะให้องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง ซื้อรถเกี่ยวข้าวไว้บริการประชาชนในเขตความรับผิดชอบ และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดซื้อรถแทรกเตอร์ไว้สำหรับขนย้ายรถเกี่ยวข้าวได้หรือไม่อย่างไร นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ทารือกรณีดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรจะอาศัยอำนาจตามมาตรา 45 (3) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 เพื่อสนับสนุนราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่นได้นั้น จะต้องปรากฏว่าเป็นการสนับสนุนกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นด้วย ในกรณีตามข้อทารือ การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะจัดซื้อรถเกี่ยวข้าวไว้บริการเกษตรกรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีลักษณะเป็นการซื้อเครื่องจักรเพื่อออกไปรับจ้างเกษตรกรเกี่ยวข้าวแทนที่เอกชนซึ่งประกอบกิจการอยู่ การกระทำดังกล่าวจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการบำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎรตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 68 (7) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 นอกจากนี้ลักษณะของกิจกรรมนั้นอาจอยู่ในข่ายของการประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชนอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา 87 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย ดังนั้น เมื่อกิจการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะกระทำในครั้งนี้ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเป็นกิจการที่ไม่อาจกระทำได้แล้ว การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรจะจัดซื้อรถแทรกเตอร์ไว้บริการรับขนย้ายรถเกี่ยวข้าวขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งเป็นการเฉพาะ เช่นนี้ จึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะดำเนินการตามมาตรา 45 (3) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 รวมทั้งอาจเป็นการประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชนอันเป็นการขัดกับบทบัญญัติ มาตรา 87 ของรัฐธรรมนูญด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัลลภ พริ้งพวงษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร. 0-2243-2275 โทรสาร 0-2241-8972

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ.....38285.....
วันที่ 27 ส.ย. 2549
เวลา.....น.

ที่ นร ๐๙๐๑/ ๐๕๗๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙

เลขที่ 3122
วันที่ 27 ส.ย. 2549

เรื่อง ทารือเรื่องการจัดซื้อรถเกี่ยวข้าวและรถแทรกเตอร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑.๑/ปท ๒๐๐๙
ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙

ส่วนการวิจัยและพัฒนาและ
แผนการขยายประมาณ
เลขรับ 164
วันที่ 27 ส.ย. 2549
เวลา.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐
(การจัดซื้อรถแทรกเตอร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร)

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอหารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการจัดซื้อรถเกี่ยวข้าวและรถแทรกเตอร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และจังหวัดพิจิตร) สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กลุ่มพัฒนาระบบงบประมาณ
และพัสดุ
เลขรับ 1647
วันที่ 27 ส.ย. 2549
เวลา 16.00 น.

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๔๒๑ (นางศิริสา)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๔๑๖๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ (การจัดซื้อรถแท็กซี่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๘.๒/๓๕๗๑๔ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า จังหวัดพิจิตร ได้มีหนังสือหารือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรในการจัดซื้อรถแท็กซี่เพื่อให้บริการรับขนย้ายรถเกี่ยวข้าวที่องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจัดซื้อไว้บริการประชาชน แต่เนื่องจากในการดำเนินการดังกล่าวไม่มีระเบียบหรือแนวปฏิบัติกำหนดไว้ จึงขอหารือว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะดำเนินการจัดหาประโยชน์ในการรับจ้างขนย้ายโดยทำเป็นประกาศหรือข้อบัญญัติได้หรือไม่ อย่างไร

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรจะจัดซื้อรถแท็กซี่เพื่อให้บริการรับขนย้ายรถเกี่ยวข้าวที่องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจัดซื้อไว้บริการประชาชน น่าจะอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะดำเนินการได้ ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรให้บริการรับขนย้ายรถเกี่ยวข้าว จึงอาจเรียกค่าบริการจากการให้บริการดังกล่าวได้โดยตราเป็นข้อบัญญัติ ตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอหารือว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และจังหวัดพิจิตร) ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเนินสว่าง แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากการชี้แจงของผู้แทนว่า จังหวัดพิจิตรเป็น

พื้นที่ที่ประชาชนเพาะปลูกข้าวเป็นจำนวนมาก เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวเกษตรกรจะจ้างรถเกี่ยวข้าวของเอกชนซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากมาทำการเกี่ยวข้าวให้ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เกิดปัญหาระหว่างเกษตรกรกับผู้รับจ้างเกี่ยวข้าวด้วยเครื่องจักร เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างเกี่ยวข้าวไปรับจ้างเกี่ยวข้าวในจังหวัดอื่น ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรจึงประสงค์จะช่วยเหลือเกษตรกรโดยให้องค์การบริหารส่วนตำบลซื้อรถเกี่ยวข้าวไว้บริการ และเนื่องจากมีความจำเป็นต้องขนย้ายรถเกี่ยวข้าวขององค์การบริหารส่วนตำบลไปยังพื้นที่ที่จะให้บริการ จึงประสงค์จะให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดซื้อรถแทรกเตอร์ไว้ให้บริการแก่องค์การบริหารส่วนตำบลด้วย นอกจากนี้ ยังได้ความจากคำชี้แจงของผู้แทนด้วยว่า ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และปัจจุบันผู้รับจ้างเกี่ยวข้าวได้กลับมาจ้างเกี่ยวข้าวตามเดิมแล้ว

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงมีความเห็นว่า การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๕ (๓)^๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อสนับสนุนราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่นได้นั้น จะต้องปรากฏว่าเป็นการสนับสนุนกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นด้วย ในกรณีตามข้อหาหรือการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะจัดซื้อรถเกี่ยวข้าวไว้บริการเกษตรกรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีลักษณะเป็นการซื้อเครื่องจักรเพื่อออกไปรับจ้างเกษตรกรเกี่ยวข้าว แทนที่เอกชนซึ่งประกอบกิจการอยู่ การกระทำดังกล่าวจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการบำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔ (๗)^๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ นอกจากนี้ ลักษณะของกิจการนั้นอาจอยู่ในข่ายของการประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชนอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๘๗^๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย ดังนั้น เมื่อกิจการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะกระทำในครั้งนี้ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเป็นกิจการที่ไม่อาจกระทำได้แล้ว การที่

^๑มาตรา ๔๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๖๔ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓มาตรา ๘๗ รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาด กำกับดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม คุ้มครองผู้บริโภค และป้องกันการผูกขาดตัดตอนทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และต้องไม่ประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีการสาธารณูปโภค

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรจะจัดซื้อรถเทรลเลอร์ไว้บริการรับขนย้ายรถเกี่ยวข้าวขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งเป็นการเฉพาะเช่นนี้ จึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะดำเนินการตามมาตรา ๔๕ (๓)“ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ รวมทั้งอาจเป็นการประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชนอันเป็นการขัดกับบทบัญญัติมาตรา ๘๗“ ของรัฐธรรมนูญฯ ด้วย

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๙